

Posudek vedoucího bakalářské práce

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Magdaléna Novotná, PhD.

Oponent bakalářské práce: MgA. Michal Sedlák

Autor bakalářské práce: Lenka Drahoňovská

Obor: Učitelství pro mateřské školy

Název práce: Výtvarná výchova a lesní mateřské školy

Lenka Drahoňovská se ve své bakalářské práci zabývá problematikou výtvarné výchovy v lesních mateřských školách. Vzhledem k tomu, že jde o instituci, která se teprve připravuje na zařazení do systému veřejného vzdělávání, jsou pochopitelné nepřehlednost a proměnlivost celé situace, provázené neukotveným odborným diskurzem. Bakalářská práce Lenky Drahoňovské byla skutečným vyhledáváním materiálů a lidí, podílejících na rozvoji lesních mateřských škol či klubů v ČR i zahraničí, a nikoli komparací odborných textů. V praktické části měla Lenka Drahoňovská navrhnout, realizovat a reflektovat výtvarný projekt pro skupinu dětí v lesní školce s možností přesahu do volnočasových aktivit (skauting atp.). Zadání práce autorka splnila ve všech bodech.

V úvodu teoretické části Lenka Drahoňovská charakterizuje různé typy lesních mateřských škol a popisuje jejich vznik a historii v České republice a v zahraničí. Popisuje současný stav pilotního provozu a plošného ověřování LMŠ Lesníček při MŠ Semínko. V rámci své práce se autorka zapojila do činnosti LMŠ Lesníček, na výtvarných činnostech se podílela jako lektorka. Shromáždila a prostudovala materiály, popisující pokusné ověřování provozu LMŠ Lesníček i vzdělávací dokumenty LMŠ. Vedla rozhovory s učitelkami LMŠ a dalšími osobami, působícími v oblasti ekologického vzdělávání, s cílem zjistit, v čem spočívá rozdíl v pojetí výtvarných činností v běžných mateřských školách a lesních mateřských školách. Zkoumala a reflektovala dostupné metodické materiály a jejich kvalitu. Ve výzkumné sondě se přihlásila k metodice kvalitativního a akčního výzkumu. Dále Lenka Drahoňovská tematicky reflektovala dva vzdělávací programy lektorského oddělení NG. Široké spektrum zkoumaných materiálů doplnila účastí na výtvarném kurzu s environmentální tematikou. Z výše uvedeného je jasné, jak poctivě se autorka snažila hledat relevantní informace a v jak širokých souvislostech. V teoretické části je zadání práce splněno, rozsahem i záběrem dokonce nad rámec bakalářské práce. Domnívám se však, že vzhledem k tomu, že k dané problematice je zatím uveřejněno nemnoho textů, je přínosné publikovat veškerá autorčina zjištění, přestože tak v teoretické části zřetelně převažuje obecně pedagogické téma nad výtvarným. V této části postrádám důkladnější analýzu a vyhodnocení sesbíraných materiálů. Vzhledem k množství prostudovaného materiálu považuji kapitolu 2.5.4 Výsledky šetření vyplývající z rozhovorů s pedagogy LMŠ Lesníček za příliš stručnou, v níž Lenka Drahoňovská nedochází k obecnějším závěrům.

Praktická část sestává ze čtyř výtvarných úkolů, realizovaných v LMŠ Lesníček nebo ve skautském oddíle Mušketýři. Všechny úkoly (Velké prádlo, Dívej se jinak, Zrcadlení a Lesní skřítek) promyšleně vycházejí z uměleckých děl/přístupů čtyř umělců: I. Flint, E. Damborská, D. Chatrný, K. Gebauer a využívají postupů galerijní pedagogiky. Lenka Drahoňovská prokazuje svoji schopnost formulovat nosný výtvarný úkol v návaznosti na dobře vybrané umělecké dílo. Výtvarné problémy, úkoly a činnosti jsou rozmanité, spojuje je zájem o přírodu, krajinu. Východiska projektu jsou dobře upřesněna v kapitole 2.7.1. Práce dětí ukazují k jaké citlivosti a poetice je Lenka Drahoňovská umí přivést. Příkladem může být úkol Zrcadlení, usazený v téměř transcendentální poloze. Názvy fotografií ukazují, jak děti spontánně reflektují plynutí času. Didaktickou část autorka poctivě reflektovala, v příloze zařazuje odezvu zúčastněných pedagogů. Ze stručných charakteristik jednotlivých výtvarných činností, uváděných vždy na počátku podkapitol je bohužel patrné, že autorka dobře neovládá odborné pojmy. Např. explorační tvorba není učivo, ale druh výtvarné činnosti, spontánní hra není učivo, atp.

Po formální stránce práce splňuje požadavky na BP. Je logicky členěna, má všechny požadované části. V textu se však objevují gramatické chyby (s. 38,65 aj.) i překlepy (s. 46,71), stylisticky je práce správně. Největší slabinou celé práce je jistá nedotaženost, je bohužel znát, že autorka odevzdávala práci v časové tísní.